

**2010**

Elukestva Õppe Arendamise  
Sihtasutus Innove

Kutsehariduse Seirekeskus

## Ülevaade kutsehariduse- ja tööturualastest uuringutest Eestis 2009

# SISUKORD

<b>KUTSEHARIDUSE UURINGUD .....</b>	<b>5</b>
Ülevaade kutsehariduse- ja tööturualastest uuringutest Eestis 2008. aastal .....	5
Eesti kutseharidussüsteemi ülevaade 2009 (Country Report: Description of Estonian VET System 2009).....	5
Kutsehariduse valdkonna statistika põhinäitajad 2008/09 õppeaastal.....	5
Riigikutseõppeasutuste ümberkorraldamise tulemuslikkus: kas kutseharidusel läheb hästi? : Riigikontrolli aruanne Riigikogule.....	6
Formaalhariduses õpinguid jätkavate täiskasvanute uuring (individuaalne aspekt): Eesti raport (Survey of Adults Continuing Studies in the Formal Education System (individual aspect): Estonia)) ..	6
A Review of the Formal Education Participation of SME Employees: Estonia.....	7
Tööturu paindlikkus Eestis: mida veel teha saab? (Labour Market Flexibility in Estonia: What More Can Be Done?) .....	7
Metallierialade kutseõpetajate ja erialase võõrkeele õpetajate töö kvaliteedi tõstmine (KuMe) .....	8
Kutseõpetajate muutuvad rollid ja pädevused (Changing Roles and Competences of VET Teachers and Trainers).....	8
Loovust toetav õppimine ja võrgustamine toetamas innovatsiooni Euroopas (Creative Learning and Networking for European Innovation) .....	9
Vajadusuuring. Eestikeelse õppe laiendamine vene õppekeelega õpperühmadega kutseõppeasutustes .....	9
Võrgustik kutsehariduse juhendajate toetamiseks Euroopas - Eurotrainer II.....	10
Kutseõpetajate varasemate õpingute hindamise meetodika rakendamine - TIMA-Balt .....	11
Praktika arendamine kutsehariduses (doktoritöö).....	11
Kutsekooli lõpetanute konkurentsivõime tööturul Kuressaare Ametikooli näitel (magistritöö) .....	12
Käsiraamatu koostamine juuksuri eriala õppeaine "Juuste lõikamine" õpetamiseks (bakalaureusetöö) .....	12

Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskooli õpilaste motivatsioon eriala omandamiseks ja erialasele tööle siirdumiseks (bakalaureusetöö) .....	13
Massaažieriala praktiliste ainete hindamise ja kontrolli erinevad meetodid (bakalaureusetöö).....	13
Õppeotstarbelised videosalvestised juuksuri erialal moodulis „Juuste lõikamine“ õpetamiseks (bakalaureusetöö) .....	14
Probleemõppe realiseerimine toiduvalmistamise õppeaine õpetamisel koka erialal (bakalaureusetöö) .....	14
Õppematerjal erivajadustega õppijatele koka erialal puhastus-korrastustöös (bakalaureusetöö)..	14
Õppematerjali koostamine õppeaine „Töökorraldus toitlustusettevõttes“ õpetamiseks, koka erialal (bakalaureusetöö) .....	15
Personali töörahulolu ja motivatsiooni uuring Pärnumaa Kutsehariduskeskuses (bakalaureusetöö) ..	15
Eesti kutsehariduse vastavus tööturule (bakalaureusetöö).....	16

## **TÖÖTURU UURINGUD .....17**

Tööjõu vajaduse prognoos aastani 2016 .....	17
Paindlikkus ja turvalisus Eesti tööturul .....	17
Turvaline paindlikkus: kogemuste vahetamine .....	18
Mitte tavapärane töökorraldus Eesti ettevõtetes .....	18
Sotsiaalkampaania „Abiks tööotsijale“ eeluuring.....	19
Sotsiaalkampaania „Abiks tööotsijale“ järeluuring.....	19
Koolitussüsteemi kvantitatiivsest arengust ja tööturust .....	20
Institutsioonide mõju tööalasele karjäärile: Eesti eripära võrdluses teiste Euroopa riikidega .....	20
Haridussüsteemid ja tööturg Kesk- ja Ida-Euroopa ülemineku maades (Educational Systems and Labour Markets in Central and Eastern European Transformation Countries) .....	21
Hariduse roll noorte tööturule lülitumisel Eestis Euroopa Liidu riikide taustal .....	21
Tööturu ülevaade.....	22
Soolise palgalõhe uuring.....	22

Tööturu paindlikkuse roll turvalise paindlikkuse kujundamisel Eestis (The Role of Labour Market Flexibility in Creation of Flexicurity Policy in Estonia) .....	23
Tehnoloogilised muutused ja tööjõu nõudlus (doktoritöö).....	23
Tööjõu emigratsioon – struktuur ja mõju lähteriigi majandusele Eesti näitel (magistritöö).....	24
Sotsiaalsete võrgustike tähtsus töö leidmisel Eesti näitel (magistritöö) .....	24
Migratsioon Euroopa Liidus ja tööjõu migratsiooni mõjutavad tõmbe- ja tõuketegurid (magistritöö) .....	24
Tööjõu liikumisvabaduse piirangud ja nende kohaldamine Euroopa Liidus (magistritöö) .....	24
Tööga rahulolu ja paindlik tööaeg (magistritöö).....	25
Innovaatiliste tegevusalade tööjõustruktuur Eestis (bakalaureusetöö).....	25
Hariduse roll palkade kujunemisel Eesti tööturul (bakalaureusetöö) .....	25
Noorte töötus Eestis ja Ühendkuningriigis (bakalaureusetöö) .....	25
Tööpuuduse regionaalsed erinevused Eestis (bakalaureusetöö).....	25
Tööjõu migratsiooni põhjused ja tagajärjed: teoreetilised käsitlused ning empiiriline analüüs Eesti ja Rootsi näitel (bakalaureusetöö).....	26
Tööjõud kui konkurentsiturul tööjõu vaba liikumise tingimustes (bakalaureusetöö).....	26
<b>ELUKESTVA ÕPPE UURINGUD .....</b>	<b>27</b>
Täiskasvanute koolitajaks kujunemine Euroopas (Becoming Adult Educators in the European Area) .....	27
Täiskasvanute koolitajaks kujunemine Läänemere regioonis (Becoming Adult Educators in the Baltic Sea Region) .....	27
Ülevaade täiskasvanutele eesti keelt õpetavate vabahariduslike institutsioonide õpetuse kvaliteedist .....	28
Elukestev õpe kui elutee kujundaja ja Eesti ühiskonna sotsiaalse sidususe tagaja: STRATA 2009.....	29
Elukestev õpe kui elutee kujundaja ja Eesti ühiskonna sidususe tagaja.....	29
Haridussüsteemi roll elukestval õppel põhineva ühiskonn tagamisel Euroopas (Lifelong Learning 2010: Towards a Lifelong Learning Society in Europe: The Contribution of the Education System).....	30
Rahvusvaheline täiskasvanute pädevuse uuring (PIAAC – International Programme for Assessment of Adults' Competences) .....	30

---

Aktiivse tööturupoliitika ja elukestva õppe roll turvalise paindlikkuse kujundamisel Eestis .....	31
Täiskasvanute koolitus (Adult Education).....	32

# Kutsehariduse uuringud

## **Ülevaade kutsehariduse- ja tööturualastest uuringutest Eestis 2008. aastal**

Koostaja: Elukestva Õppe Arendamise Sihtasutus Innove, Kutsehariduse Seirekeskus, 2009

Ülevaade on kättesaadav:

[http://www.innove.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=10920/ylevaade\\_2008.pdf](http://www.innove.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=10920/ylevaade_2008.pdf)

---

## **Eesti kutseharidussüsteemi ülevaade 2009**

### **(Country Report: Description of Estonian VET System 2009)**

Koostaja: Elukestva Õppe Arendamise Sihtasutus Innove, Kutsehariduse Seirekeskus, 2009

Ülevaade Eesti kutseharidussüsteemist, milles leiavad kajastamist järgmised aspektid. 1. Üldine kontekst teadmusühiskonna raamistikus. 2. Poliitilised arengud – eesmärgid, raamistik, mehhanismid ja prioriteedid. 3. Seadusandlik ja institutsionaalne raamistik – õppimisvõimaluste tagamine. 4. Esmane kutseharidus. 5. Täienduskoolitus täiskasvanutele. 6. Kutseõpetajate- ja koolitajate koolitus. 7. Kutsehariduse vastavus tööturu vajadustele. 8. Karjääri- ja kutsenõustamine. 9. Finantseerimine: investeerimine inimressurssi. 10. Rahvusvaheline kutsehariduse statistika.

Kättesaadav inglise keeles aadressil:

[http://www.innove.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=16519/TO\\_ESTONIA\\_2009.pdf](http://www.innove.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=16519/TO_ESTONIA_2009.pdf)

---

## **Kutsehariduse valdkonna statistika põhinäitajad 2008/09 õppeaastal**

Koostaja: Mihkel Nestor, Haridus- ja teadusministeerium, 2009

Analüüs annab ülevaate kutseõppeasutuste ja õpilaste arvust antud õppeaastal, vastuvõtust kutseharidusse, õpingute katkestamise ja lõpetamise näitajatest, kutseõppelõpetajate rakendumisest tööturul, kutseeksamite sooritamisest, täiskasvanute koolitusest kutseõppeasutustes ning andmeid õpetajate vanuse, haridustaseme ja kvalifikatsiooni kohta kutseõppeasutustes.

Analüüs on kättesaadav:

<http://www.hm.ee/index.php?048182>

---

## **Riigikutseõppeasutuste ümberkorraldamise tulemuslikkus: kas kutseharidusel läheb hästi? : Riigikontrolli aruanne Riigikogule**

Koostaja: Riigikontroll, 2009

Riigikontrolli analüüs valitsuse seatud eesmärkide saavutamisest perioodil 2005-2008 ning millised on peamised kitsaskohad seoses kutsehariduse arenguga.

Kokkuvõtte auditeerimise tulemustest ja kontrolliaruande terviktekst on kättesaadav aadressil:

[http://www.riigikontroll.ee/fake\\_index.php?lang=et&uri=/audit.php?audit=655](http://www.riigikontroll.ee/fake_index.php?lang=et&uri=/audit.php?audit=655)

---

## **Formaalhariduses õpinguid jätkavate täiskasvanute uuring (individuaalne aspekt): Eesti raport (Survey of Adults Continuing Studies in the Formal Education System (Individual Aspect): Estonia))**

Koostaja: Tallinna Ülikool, Rahvusvaheliste ja Sotsiaaluuringute Instituut, Sotsiaalse stratifikatsiooni osakond, 2009

Uuring keskendub täiskasvanute osalemisele elukestvas õppes. Eesmärgiks on vaadata, kas ja kuidas haridusinstituutsioonid mõjutavad täiskasvanud õppijate osalust formaalhariduses. Vaadeldakse elukestvas õppes osalemisel esilekerkivaid ebavõrdsusi, erinevusi haridusinstituutsioonide vahel tulenevalt nende teadlikkusest elukestva õppe osas ja analüüsitakse ka võimalikke samme, mida ette võtta, et vastata täiskasvanud õppija vajadustele.

Uuringu raport on kättesaadav aadressil:

[http://lil2010.tlu.ee/folder.2006-02-22.7534376022/subproject-3-survey-of-adults-continuing-studies-in-the-formal-education-system-individual-aspect/sp3-national-reports/estonia-chapter-1\\_4.pdf/view](http://lil2010.tlu.ee/folder.2006-02-22.7534376022/subproject-3-survey-of-adults-continuing-studies-in-the-formal-education-system-individual-aspect/sp3-national-reports/estonia-chapter-1_4.pdf/view)

---

## **A Review on the Formal Education Participation of SME Employees : Estonia**

Koostaja: Tallinna Ülikool, Rahvusvaheliste ja Sotsiaaluuringute Instituut, Sotsiaalse stratifikatsiooni osakond, 2009

Uuringu kesksed teemad: tasemehariduse tähendus ettevõtte ja tasemeõppes osaleja jaoks; tasemehariduse tähtsus ettevõtte töötajate arendamise personali üldise arendamise (täienduskoolitus, õpe töökohal) kontekstis; töö kõrvalt hariduse omandamist soodustavad/takistavad tegurid; kas ja kuidas toetatakse õppijat?

Uuringu raport on kättesaadav aadressil:

[http://III2010.tlu.ee/folder.2006-02-22.7534376022/subproject-4-survey-of-enterprises/sp4-national-reports-adult-formal-education-and-sme-s/sp4\\_nr\\_estonia.pdf/view](http://III2010.tlu.ee/folder.2006-02-22.7534376022/subproject-4-survey-of-enterprises/sp4-national-reports-adult-formal-education-and-sme-s/sp4_nr_estonia.pdf/view)

## **Tööturu paindlikkus Eestis: mida veel teha saab?**

### **(Labour Market Flexibility in Estonia: What More Can Be Done?)**

Koostaja: Zuzana Brixiova

Sarjaandmed: OECD Economics Department Working Papers No 697  
2009

Võrreldes Euroopa Liidu 15 riigi keskmiste näitajatega, iseloomustas 2008. aasta keskel Eesti tööturgu kõrge tööhõive ja madal töötuse tase. Samas, kuigi koondtulemid perioodil 2000-2007 paranesid, kerkisid esile suured regionaalsed, rahvusgruppide põhised ja erineva haridustasemega töötajate vahelised erinevused. Kui Eestis algas 2008. aastal majanduslangus, siis töötuse määr peaaegu kahekordistus teise kuni neljanda kvartali jooksul ning on oodata, et töötuse tase kasvab 2009. ja 2010. aastal veelgi. Hiljuti toimus muudatus ka Eesti seadusandluses, detsembris 2008 kiitis Riigikogu heaks uue töölepingu seaduse.

Võtmeteguriks kohanemismehhanismide seas on paindlik tööturg. Võttes arvesse rahanduse üldist korraldust ja madalat sünkroniseerituse taset euro alaga, on paindlikkus oluline ka selle jaoks, et paremini toime tulla asümmeetriliste šokkidega, mis selle alaga ühinedes võivad ette tulla. Ka teadmistel põhinevaks ühiskonnaks muutumisel on keskseks teguriks paindlikkus.

Käesolev uuring võtab kokku institutsionaalsed muutused ning trendid ja hiljutised reformid Eestis. Kõigepealt antakse ülevaade tööturu olukorrast ja arengutest, seejärel kirjeldatakse olulisi



reformide, mis 2008. aastal tehti ning võetakse kokku OECD riikide reformide tulemused ning lõpetuseks tuuakse välja järeldused.

Uuringu raport on kättesaadav aadressil:

[http://www.oilis.oecd.org/oilis/2009doc.nsf/LinkTo/NT00002C3E/\\$FILE/JT03264092.PDF](http://www.oilis.oecd.org/oilis/2009doc.nsf/LinkTo/NT00002C3E/$FILE/JT03264092.PDF)

---

## **Metallierialade kutseõpetajate ja erialase võõrkeele õpetajate töö kvaliteedi tõstmine (KuMe)**

Teostaja: Tallinna Ülikool

Rahastaja: SA Archimedes Hariduskoostöö Keskus, Elukestva õppe programm (Leonardo da Vinci allprogramm)

Projekti kestus: 01.12.2008-01.12.2009

Projekt on suunatud Eesti kutseõppeasutuste metallierialade õpetajate ja metallierialase võõrkeele õpetajate täiendkoolitusele. Projekti peamised eesmärgid on täiendada metallierialade kutseõpetajate ja keeleõpetajate erialaseid, pedagoogilisi ja keelelisi pädevusi ning omavahelist integreeritust ja koostööd, mis võimaldavad tõhustada õppetööd ning selle läbi õppijatel saada parem kutsealane ettevalmistus ja suurem konkurentsivõime nii Eestis kui Euroopas.

Projekti tutvustus on kättesaadav aadressil:

<http://www.tlu.ee/?LangID=1&CatID=3660&ArtID=3988&action=article>

---

## **Kutseõpetajate muutuvad rollid ja pädevused (Changing Roles and Competences of VET Teachers and Trainers)**

Projekti number ETISes: TA/3509

Vastutav täitja: Krista Loogma

Tallinna Ülikool, Kasvatusteaduste Instituut, Haridusuuringute Instituut

Projekti kestus: 1.02.2009 - 31.12.2009

Projekti eesmärgiks on uurida kutsehariduses toimunud muutuste kajastust kutseõpetajate töös ja mõju pädevuste nõudmistele. Viiakse läbi kvalitatiivsed intervjuud kutseõpetajate ja koolitajatega ning selle ala ekspertidega. Uurimistulemusi levitatakse rahvusvahelistel konverentsidel ja Eestis.

## **Loovust toetav õppimine ja võrgustamine toetamas innovatsiooni Euroopas (Creative Learning and Networking for European Innovation)**

Projekti number ETISes: TA/6409

Vastutav täitja: Krista Loogma

Tallinna Ülikool, Kasvatusteaduste Instituut, Haridusuuringute Instituut

Rahastamisprogramm: Lifelong Learning programme/Key Activity 1: Policy Cooperation and Innovation in Lifelong Learning

Projekti kestus: 2008-2011

Projekti eesmärgiks on uurida, millised tegurid ja tingimused kutseõppeasutustes ja töökohapõhises õppes toetavad loovust ja soodustavad õppijate innovatiivsust. Püütakse mõista loovust toetavaid tegureid ja testida neid erinevates hariduskontekstides. Projekti tulemusena esitatakse poliitika ettepanekud ja head praktikad toetamaks loovat õppimist ja innovatsiooni. Projekt keskendub kahele majandussektorile - tehnika ja loovvaldkondadele, võimaldades võrdlevat analüüsi nii partnerriikide kui sektorite lõikes. Projekti sihtrühmaks on 1) Euroopa Liidu, riigi ja kohaliku tasandi hariduspoliitikate kujundajad; b) haridusametnikud ja c) kutseõppeasutuste õpilased ja täiskasvanud õppurid. Projekti koordinaatoriks on University of Basque Country (Hispaania). Projektis osalevad lisaks Tallinna Ülikoolile veel partnerid Soomest, Itaaliast, Iirimalt ja Suurbritanniast.

---

## **Eestikeelse õppe laiendamine vene õppekeelega õpperühmadega kutseõppeasutustes: vajadusuuring**

Uuringu teostaja: Turu-uuringute AS, mai 2009

Tellij: Integratsiooni Sihtasutus

Rahastaja: Euroopa Sotsiaalfond (programmi „Keeleõppe arendamine 2007-2010“ raames)

Uuringu eesmärk oli saada ülevaade eesti keele õppe olukorrast venekeelsete õpperühmadega kutseõppeasutustes.

*Uuring viidi läbi neljas sihtrühmas:*

- kutseõppeasutuste venekeelsete õpperühmade õpilased
- eesti keele õpetajad samades õppeasutustes
- aineõpetajad, kes õpetavad venekeelseid rühmi samades õppeasutustes
- administratsiooni esindajad (direktorid, õppealajuhatajad)

*Uuringu eesmärgiks oli saada informatsiooni sihtrühmade hinnangutest:*

- õpilaste eesti keele oskusele
- õpilaste huvile eesti keele õppimise vastu

- eesti keele õppimise vajalikkusele õpilaste ja õpetajate hinnangul
- koolide varustatusele vajalike eestikeelsete õppematerjalidega
- mõningate erialade õpetamisele eesti keeles
- õpetajate täiendkoolituse vajalikkusele

Samalaadne uuring viidi läbi ka 2004. aastal uuringufirma Faktum vahendusel. 2009. aastal kasutati eelmise uuringuga sarnaseid ankeete, kuhu olid sisse viidud mõned, ankeete kaasajastavad, muudatused.

Kogu uuringu käigus on kõiki võimalikke aspekte võrreldud viie aasta taguste tulemustega nägemaks, millistes valdkondades ja mis suunas on muutused toimunud.

Uuringu aruanne on kättesaadav:

[http://www.meis.ee/pictures/VAJADUSUURING\\_2009.pdf](http://www.meis.ee/pictures/VAJADUSUURING_2009.pdf)

---

## **Võrgustik kutsehariduse juhendajate toetamiseks Euroopas - Eurotrainer II**

Teostajad: Tallinna Ülikooli poolne projekti koordinaator Olesja Bõkova, Haridusuuringute keskus

Finantseerija: Euroopa Komisjon: Leonardo da Vinci Pilot projects, Language competences, transnational Networks

Projekti kestus: 2007-2010

Tallinna Ülikool on partneriks Leonardo da Vinci projekti Eurotrainer II läbiviimisel, mis on seotud praktika juhendajate (*trainers*) elu ja tööga. Rahvusvahelisse võrgustikku kuulub 11 partnerit ning projekt hõlmab 33 riiki. Projekti põhikoordinaator on Bremeni Ülikool Saksamaal.

Projekti eesmärkideks on:

- 1) koguda ja integreerida viimaste aastate Euroopa kutsehariduse praktikajuhendajatega seotud projektide tulemused;
- 2) luua mitmekeelne (s.h. eesti keeles) e-keskkond, kus on esitatud: a) projektide ja viimaste arendustöödega seotud uuringud, raportid, aruanded jne.; b) kus suhtlevad antud valdkonna praktikud, eksperdid ja poliitikakujundajad;
- 3) viia läbi üle-Euroopaline praktikajuhendajate uuring;
- 4) töötada välja poliitikasoovitusi;
- 5) organiseerida kaks e-konverentsi.

Projekti lühitutvustus on eesti keeles kättesaadav aadressil:

<http://www.tlu.ee/?LangID=1&CatID=2323&ArtID=1752&action=article>

Inglise keeles aadressil:

<http://www.tlu.ee/?LangID=1&CatID=3660&ArtID=1594&action=article>

---

## **Kutseõpetajate varasemate õpingute hindamise metoodika rakendamine - TIMA-Balt**

Teostaja: Heidi Paju, Tallinna Ülikool

Finantseerija: Euroopa Komisjon, Leonardo da Vinci Lifelong Learning Programme 2007-2013

Projekti kestus: 2007-2009

Projekti käigus koostatakse kutseõpetajate varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamiseks (VÕTA) spetsiaalne moodul ning koolitatakse välja VÕTA eksperdid. Projekti sihtrühmaks on kutseõpetajate koolitajad ja kvalifikatsiooni hindajad.

Projekti eesmärkideks on:

1) partnerriikides VÕTA rakendamise ja selle võimaluste uurimine; 2) doonorpartneri metoodika baasil balti riikidele sobiva VÕTA hindajate täiendkoolituskava väljatöötamine; 3) VÕTA ekspertide pilootkoolituse läbiviimine kolmes partnerriigis; 4) kutseõpetajate koolitusprogrammi integreerimiseks VÕTA ekspertide koolitusmooduli väljatöötamine.

Projekti lühitutvustus on kättesaadav aadressil:

<http://www.tlu.ee/?LangID=1&CatID=3660&ArtID=1591&action=article>

---

## **Praktika arendamine kutsehariduses (doktoritöö)**

Autor: Helle Noorväli

Juhendaja: prof. emer Viive-Riina Ruus

Tallinna Ülikool, Kasvatusteaduste Instituut

Tallinn 2009

Resümees ütleb autor, et Eesti kutseharidusele, eriti aga kutseõppes toimuvale praktikale on aastaid ette heidetud mahajäämust tegelikust elust. Üldistatult võib öelda, et praktika kohta puudub kontseptuaalne selgus ja ühine mõistestik ning ühtmoodi mõistetud sõnavara praktikast kõnelemiseks.

*Eelnevast lähtuvalt otsiti antud töös vastust järgmistele küsimustele:*

- millised on reaalselt olemasolevad praktikamudelid ja nende vahelised erinevused?;

- millised on Eestile sobiva praktikamudeli valikukriteeriumid?;
- milline mudel sobiks Eestile?;
- kas Eestis on eeldusi soovitava praktikamudeli kasutusele võtmiseks?;
- kes ja mida võiks teha, et teostuks soovitatav mudel?

*Probleemisasetusest tulenes järgnev eesmärgipüstitus:*

- kriitiliselt analüüsida olemasolevaid praktikamudeleid;
- selgitada välja Eestile sobiva praktikamudeli valikukriteeriumid;
- välja töötada Eesti oludele vastav nüüdisaegne praktikamudel;
- anda välja töötatud mudeli alusel hinnang praktika olukorrale, vajadusel ka erialati;
- esitada ettepanekuid praktika arendamiseks.

Doktoritöö analüütiline ülevaade on kättesaadav aadressil:

[http://www.tlulib.ee/files/arts/95/Sots\\_e3206d15b7d93644e5f631a161c5379e.pdf](http://www.tlulib.ee/files/arts/95/Sots_e3206d15b7d93644e5f631a161c5379e.pdf)

---

## **Kutsekooli lõpetanute konkurentsivõime tööturul Kuressaare Ametikooli näitel (magistritöö)**

Autor: Eve Kivi

Juhendaja: teadur Made Torokoff

Tartu Ülikool, Majandusteaduskond, Ettevõtetmajanduse Instituut

Tartu 2009

Märksõnad: Kuressaare Ametikool, kutseharidus, elukestev õpe, konkurentsivõime, küsitlusuuringud.

---

## **Käsiraamatu koostamine juuksuri eriala õppeaine "Juuste lõikamine" õpetamiseks (bakalaureusetöö)**

Autor: Larissa Logina

Juhendaja: M. Sirk

Tallinna Ülikool, Kutseõpetus

Tallinn 2009

## **Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskooli õpilaste motivatsioon eriala omandamiseks ja erialasele tööle siirdumiseks (bakalaureusetöö)**

Autor: Katrin Rand

Juhendaja: Ph.D Ants Tarraste

Tallinna Ülikool, Kasvatusteaduste Instituut, Kutsepedagoogika osakond

Tallinn 2009

Töös uuritakse Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskooli õpilaste erialavaliku ajendeid, nende rahulolu eriala valikuga ja soovi minna pärast kooli lõpetamist erialasele tööle. Ka uuritakse motiveerituse taset erinevatel kursustel.

Töö eesmärgiks on õpilaste motivatsiooni mõjutavate tegurite ning nende mõjutamise võimaluste väljaselgitamise kaudu luua alus motivatsiooni kujundavate abinõude rakendamiseks.

Bakalaureusetöö on kättesaadav aadressil:

<http://www.tlu.ee/files/arts/4109/Katri575753945eade1c975af3b4f6496c33a.pdf>

## **Massaažieriala praktiliste ainete hindamise ja kontrolli erinevad meetodid (bakalaureusetöö)**

Autor: Enel Luiga

Juhendaja: Ph.D. Ants Tarraste

Tallinna Ülikool, Kasvatusteaduste Instituut, Kutsepedagoogika osakond

Tallinn 2009

Töös püüab autor leida vastust küsimusele, kuidas massaažieriala praktilisi ained hinnata nii, et see aitaks õpilast edasi ja ei tekitaks stressi või hirmu eksami ees. Töö eesmärgiks on liikuda üldistelt teoreetilistelt käsitlustelt ja erinevate empiiriliste uurimuste läbiviimise tulemustele tuginedes konkreetsete ettepanekuteni massaažieriala praktiliste ainete hindamisel ja kontrollimisel.

Bakalaureusetöö on kättesaadav aadressil:

<http://www.tlu.ee/files/arts/4109/Enel%204371a82819dffcdbff59ce41e8d6429.pdf>

## **Õppeotstarbelised videosalvestised juuksuri erialal moodulis „Juuste lõikamine“ õpetamiseks (bakalaureusetöö)**

Autor: Reet Parik

Juhendaja: lektor Meidi Sirk

Tallinna Ülikool, Kasvatusteaduste Instituut, Kutsepedagoogika osakond

Tallinn 2009

Bakalaureusetöö eesmärgiks on õppeotstarbeliste videosalvestiste koostamine, mille kasutamine juuksuri erialal moodulis „Juuste lõikamine“ aitaks õpilastel paremini omandada algteadmisi.

Bakalaureusetöö on kättesaadav aadressil:

<http://www.tlu.ee/files/arts/4109/Reet%201640caff733af595e0200b5d54409019.pdf>

---

## **Probleemõppe realiseerimine toiduvalmistamise õppeaine õpetamisel koka erialal (bakalaureusetöö)**

Autor: Merle Suurväli

Juhendaja: Ph.D Ants Tarraste

Tallinna Ülikool, Kasvatusteaduste Instituut, Kutsepedagoogika osakond

Tallinn 2009

Töö eesmärgiks on õpetamise tõhustamine ja õpilaste mõtlemisvõime arendamine probleemõppe realiseerimise kaudu toiduvalmistamise õpetamisel.

Bakalaureusetöö on kättesaadav aadressil:

<http://www.tlu.ee/files/arts/4109/Merle079552ffc69a8ade1d5d90d3f4c4c5ca.pdf>

---

## **Õppematerjal erivajadustega õppijatele koka erialal puhastus-korrastustöodes (bakalaureusetöö)**

Autor: Riina Asumets

Juhendaja: lektor Heidi Paju

Tallinna Ülikool, Kasvatusteaduste Instituut, Kutsepedagoogika osakond

Vana-Vigala 2009

Töö eesmärgiks on puhastus-korrastustööde algõpetuse õppematerjali koostamine erivajadustega õppureile. Uurimise objektiks on õppematerjali sisu puhastus-korrastustööde algõpetuse

läbiviimiseks koka erialal, uurimise aineks selle vastavus erivajadustega õppurite tunnetusvõimalustele.

Bakalaureusetöö on kättesaadav aadressil:

<http://www.tlu.ee/files/arts/4109/Riina80250fec0bac8a15fe058f816cc09af0.pdf>

Bakalaureusetöö lisa on kättesaadav:

<http://www.tlu.ee/files/arts/4109/Riina3944b98e7218d6d96ea3499b6cc50c50.pdf>

---

### **Õppematerjali koostamine õppeaine „Töökorraldus toitlustusettevõttes“ õpetamiseks, koka erialal (bakalaureusetöö)**

Autor: Tiina Sootalu

Juhendaja: lektor Heidi Paju

Tallinna Ülikool, Kasvatusteaduste Instituut, Kutseõpetuse osakond

Tallinn 2009

Töö eesmärgiks on koka eriala koolituse täiustamine kaasaegse ja süstematiseeritult koostatud õppematerjali „Töökorraldus toitlustusettevõttes“ õppeprotsessi juurutamise abil.

Bakalaureusetöö on kättesaadav aadressil:

<http://www.tlu.ee/files/arts/4109/Tiinae46da00636f90d2a60eab2a714d55973.pdf>

---

### **Personali töörahulolu ja motivatsiooni uuring Pärnumaa Kutsehariduskeskuses (bakalaureusetöö)**

Autor: Janek Klaamas

Juhendaja: lektor Heidi Paju

Tallinna Ülikool, Kasvatusteaduste Instituut, Kutsepedagoogika osakond

Tallinn 2009

Töö eesmärgiks on välja selgitada töötajate töörahulolu tase ja motivatsiooni tugevus Pärnumaa Kutsehariduskeskuses. Tulemustest ja tehtud järeldustest teavitatakse ettevõtte juhtkonda ning tehakse ettepanekud personalitöö täiustamiseks ja olukorra parendamiseks ettevõttes.

Bakalaureusetöö on kättesaadav aadressil:

<http://www.tlu.ee/files/arts/4109/Janekc15676156031bf19c6010a157554c68f.pdf>



---

## **Eesti kutsehariduse vastavus tööturule (bakalaureusetöö)**

Autor: Eva-Liisa Sepp

Juhendaja: prof. R. Eamets

Tartu Ülikool, Majandusteaduskond, Rahvamajanduse Instituut

Tartu 2009

---

# Tööturu uuringud

## Tööjõu vajaduse prognoos aastani 2016

Koostaja: Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Tallinn 2009

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi poolt 2009. aasta suvel koostatud tööjõu vajaduse prognoos aastani 2016 on üheks koolitustellimuse sisendiks ja tööturupoliitika kujundamise abivahendiks. Prognoos annab lisaks hõive suurusele hinnangu ka vajadusele täiendava tööjõu järele. Antud prognoos kajastab pikaajalisemaid arenguid, prognoosiperioodil toimuvaid tsüklilisi kõikumisi ei käsitleta.

Üldiselt võib öelda, et hõive kasvab eelkõige kõrgema tööjõu tootlikkusega harudes ja väheneb neis harudes, kus lisandväärtus töötaja kohta on keskmisest madalam. Esineb siiski ka mõningaid erandeid. Majanduses tervikuna suureneb spetsialistide arv, lihttöölisi jääb vähemaks. Kuna hõive langeb mitmes sekundaarsektori harus, kus on palju oskustöölisi, siis ka oskustööliste arv väheneb tänasega võrreldes. Üha rohkem hakkab rolli mängima töötajate võime ja tahe muutustega kaasas käia ja valmidus ennast pidevalt täiendada. Kuna suur hulk tulevasi spetsialiste kasvab välja oskustöölistest, on väga oluline, et ka oskustööliste ettevalmistamisel antav haridus soodustaks neil hiljem keerulisemate oskuste ja teadmiste omandamist. Ametialade struktuuris toimuvatest muutustest tulenevalt on oodata kõrgema haridustasemega töötajate osatähtsuse kasvu. Nii nagu majandusstruktuuris üldiselt, ei saa ka muutused haridustaseme lõikes olema väga kiired.

Prognoos on kättesaadav aadressil:

[http://www.mkm.ee/public/Toojou\\_vajaduse\\_prognoos\\_aastani\\_2016.pdf](http://www.mkm.ee/public/Toojou_vajaduse_prognoos_aastani_2016.pdf)

---

## Paindlikkus ja turvalisus Eesti tööturul

Teostajad: Andres Võrk, Reelika Leetmaa, Raul Eamets (TÜ), Kerly Krillo (TÜ), Marre Karu (PRAXISE ja Tartu Ülikooli Majandusteaduskonna eksperdid)

Tellija: Eesti Ametiühingute Keskliit

Finantseerija: Tarkade Otsuste Fond

Projekti kestus: 2009-2010

Projektis analüüsitakse paindliku tööseadusandluse ja sotsiaalkaitse süsteemi rolli turvalise paindlikkuse kujundamisel Eestis. Kõigepealt antakse ülevaade paindliku tööseadusandluse ja sotsiaalkaitse süsteemi olukorrast Eestis. Ülevaade tugineb olemasolevate uuringute/registrite

andmetele (Äriregistri andmed, Tööturuameti/Töötukassa registriandmed, Eesti Tööjõu-uuring, Eesti Sotsiaaluuring). Teiseks, paindliku tööseadusandluse ja sotsiaalkaitse süsteemi rolli analüüsimisel turvalise paindlikkuse kujundamisel, analüüsitakse Euroopa Komisjoni poolt välja töötatud indikaatoreid. Selle analüüsi põhjal pakutakse välja täiendatud indikaatorid ja poliitikasoovitused paindliku tööseadusandluse ja sotsiaalkaitse süsteemi monitoorimiseks Eestis.

Projekti tutvustus on kättesaadav aadressil:

<http://www.praxis.ee/index.php?id=793>

---

## **Turvaline paindlikkus: kogemuste vahetamine**

Teostajad: Andres Võrk, Reelika Leetmaa, Kirsti Nurmela

Finantseerija: Poola Tööandjate Keskliit (partner Eesti Tööandjate Keskliit)

Projekti eesmärk on kajastada turvalise paindlikkuse hetkeolukorda projektis osalevates riikides (Eesti, Poola ja Ungari). Riikide raportid tuginevad neljale turvalise paindlikkuse alustalale: tööseadusandluse paindlikkus, sotsiaalkaitse süsteem, aktiivsed tööpoliitika meetmed ning elukestev õpe. Lühidalt on vaadeldud ka sotsiaalpartnerite võimalusi ja kogemusi paindliku turvalisuse süsteemi kujundamisel. Riikliku raporti koostamisel on tuginetud varasematele uuringutele ning kasutatud on Euroopa ja Eesti statistika ametite andmeid (Eurostat ja Statistikaamet).

Uuringu inglisekeelne variant on kättesaadav aadressil:

[http://www.praxis.ee/fileadmin/tarmo/Projektid/Too-ja\\_Sotsiaalpoliitika/Paindlik\\_turvalisus\\_kogemuste\\_vahetamine/Estonia\\_Flexicurity\\_pathways\\_final\\_corrected31May2009.pdf](http://www.praxis.ee/fileadmin/tarmo/Projektid/Too-ja_Sotsiaalpoliitika/Paindlik_turvalisus_kogemuste_vahetamine/Estonia_Flexicurity_pathways_final_corrected31May2009.pdf)

---

## **Mitte tavapärane töökorraldus Eesti ettevõtetes**

Koostaja: Märt Masso

Poliitikaanalüüs, Sotsiaalministeeriumi toimetised nr 2/2009

Toimetises analüüsitakse, kuidas kujuneb Eesti tööandjate töökorraldus ning millised tegurid toetavad ja millised piiravad mittetavapärase töökorralduse pakkumist tööandjate poolt. Mittetavapärane töökorraldus hõlmab endas järgmisi võimalusi: osaline tööaeg, tähtajaline töö, kaugtöö, tavapärasest erinev tööaeg ja muutuv tööaeg (muutuv töö algus- ja lõpuaeg, töötamine õhtuti, öösi, nädalavahetustel). Analüüsi kokkuvõttes kirjeldatakse võimalusi riigi tööpoliitikas, mis võiksid soodustada mittetavapäraste töövormide pakkumist.

Poliitikaanalüüs on kättesaadav aadressil:

[http://www.sm.ee/fileadmin/meedia/Dokumendid/V2ljaanded/Toimetised/2009/toimetised\\_20092.pdf](http://www.sm.ee/fileadmin/meedia/Dokumendid/V2ljaanded/Toimetised/2009/toimetised_20092.pdf)

---

## **Sotsiaalkampaania „Abiks tööotsijale“ eeluuring**

Uuringu teostaja: Turu-uuringute AS, aprill 2009

Tellija: EV Sotsiaalministeerium

Telefoniküsitlus tööturгу puudutavatel teemadel. Kokkuvõttena tuuakse esile, et elanike informeerituse osas riiklikest tööturu institutsioonidest, töötutoetustest ja -hüvitistest ning tööturu teenustest, esineb puudujääke.

Kättesaadav aadressil:

[http://www.sm.ee/fileadmin/meedia/Dokumendid/ASO/Uuringud\\_ja\\_analuusid/Sotsiaalkampaania\\_Abiks\\_tootsijale\\_eeluuring.pdf](http://www.sm.ee/fileadmin/meedia/Dokumendid/ASO/Uuringud_ja_analuusid/Sotsiaalkampaania_Abiks_tootsijale_eeluuring.pdf)

---

## **Sotsiaalkampaania „Abiks tööotsijale“ järeluurin**

Uuringu teostaja: Turu-uuringute AS, juuni 2009

Tellija: EV Sotsiaalministeerium

Uuringu eesmärgiks oli hinnata 2009. aasta mais ning juuni alguses läbiviidud sotsiaalkampaania „Abiks tööotsijale“ mõju inimeste teadlikkusele riiklikest tööturuinstitutsioonidest ning riiklikest tööturuteenustest ning -toetustest töötutele.

Kokkuvõtvalt öeldakse, et kuigi teadlikkus sotsiaalkampaaniast avaldas positiivset mõju vastaja teadlikkusele/hinnangule Töötukassa ning Tööinspektsiooni tegevuse kohta, oli kampaania mõjul üldine teadlikkuse suurenemine riiklike tööturu institutsioonide, nende funktsioonide ning riiklike tööturuteenuste ja -toetuste vallas tagasihoidlik.

Kättesaadav aadressil:

[http://www.sm.ee/fileadmin/meedia/Dokumendid/ASO/Uuringud\\_ja\\_analuusid/Abiks\\_tootsijale\\_jareluuring.pdf](http://www.sm.ee/fileadmin/meedia/Dokumendid/ASO/Uuringud_ja_analuusid/Abiks_tootsijale_jareluuring.pdf)

---

## **Koolitussüsteemi kvantitatiivsest arengust ja tööturust**

Tallinna Tehnikaülikool, Haridusuuringute keskus

Projekti kestus: 2006-2010

<http://www.haridusuuringud.ttu.ee/uurimisteemad.html>

---

## **Institutsioonide mõju tööalasele karjäärile: Eesti eripära võrdluses teiste Euroopa riikidega**

Projekti nr: ETF 6892

Teema juht: professor Ellu Saar

TLÜ Rahvusvaheliste ja Sotsiaaluuringute Instituut

Periood: 2006-2009

Projekti eesmärgiks on analüüsida institutsioonide mõju tööalasele karjäärile ja välja tuua selle protsessi eripära Eestis võrreldes teiste Euroopa riikidega.

Esimese sammuna kavatakse analüüsida institutsionaalseid muutusi, mis on mõjutanud tööalast karjääri ja välja töötada vastavad indikaatorid. Teise etapina keskendutakse noorte tööturule lülitumise protsessile. Kolmandaks etapiks on tööalase karjääri analüüsimine indiviidide elutee vältel.

Projekti raames on kavas kasutada nii indiviiditaseme paneel- ja longituudseid andmeid (Euroopa Tööjõu-uuring 2004; Eesti Tööjõu-uuringud 1995, 1997-2005; Eesti Sotsiaaluuring jt) kui ka makrotaseme erinevate Euroopa riikide institutsionaalset konteksti iseloomustavaid andmeid (võimalikud andmeallikad OECD, ILO, Eurostat, Euroopa Komisjon, Eurydice jt).

Projekti tulemusena on kavas avaldada vähemalt 20 artiklit eelretsenseeritavates ajakirjades ja rahvusvaheliste kirjastuste poolt publitseeritavates raamatutes. Projekti viimasel aastal on kavas publitseerida projekti tulemuste põhjal inglisekeelne raamat. Antud projekt on osaks suuremast rahvusvahelisest võrdlevast Euroopa Teadusfondi a la carte programmist "TransEuropa Research Network: Transnationalisation and Changing Life Course Inequality in Europe". Programmi juhiks on professor H.-P. Blossfeld Bambergi Ülikoolist Saksamaal.

Projekti lühitutvustus:

<http://www.tlu.ee/?LangID=1&CatID=3054&ArtID=508&action=article>

## **Haridussüsteemid ja tööturg Kesk- ja Ida-Euroopa ülemineku maades (Educational Systems and Labour Markets in Central and Eastern European Transformation Countries)**

Eesti-poolsed partnerid: Kristina Lindemann, Ellu Saar, Marge Unt

TLÜ Rahvusvaheliste ja Sotsiaaluuringute Instituut

Projekti kestus: 2006-2009

Projekti eesmärgiks on kaardistada sarnasused ja erinevused haridusasutustest tööle siirdumise seoste vahel Euroopas (nii vanades kui uutes riikides), selgitada eelneva alusel välja eraldiseisvad klastrid ning lõpuks esitada integreeritud pilt struktuurasetest ja regionaalsetest ebavõrdsustest laienenud Euroopas. Projektis osalevad uurijad kümnest CEE riigist koos kolleegidega MZES-st. Kasutatakse nii makro- kui mikrotasandi andmeid.

Põhiline uurimisküsimus seisneb kooli-tööturu seoste iseloomu analüüsil CEE riikides pärast siirdeprotsessi. Erilise vaatluse all on riikide institutsionaalne korraldus (haridus- ja koolitussüsteemid, töörežiimid ja hoolekanne) ning nende mõju tööturule lülitumise protsessile ja tulemustele nii värskest kooli lõpetanute kui juba kogenud töötajate seas.

Projekti koduleht on kättesaadav aadressil:

<http://www.mzes.uni-mannheim.de/projekte/edulab/Homepage.html>

---

## **Hariduse roll noorte tööturule lülitumisel Eestis Euroopa Liidu riikide taustal**

Projekti nr: ETF7820

TLÜ Rahvusvaheliste ja Sotsiaaluuringute Instituut

Teema juht: Marge Unt

Finantseerija: Eesti Teadusfond

Periood: 2009-2011

Projekti eesmärgiks on analüüsida hariduse rolli noorte tööturule lülitumisel ja välja tuua selle protsessi eripära Eestis võrreldes teiste Euroopa riikidega aastatel 1991-2007. Esimese sammuna kavatsetakse analüüsida haridustee kujundajaid, kuna haridus määrab paljuski tööturule siseneja edukuse. Teise etapina keskendutakse noorte tööturule lülitumise protsessile, analüüsides erinevate haridusgruppide edukust tööturul. Hüpoteeside formuleerimise aluseks on eeldus, et nii haridussüsteemi ülesehitus kui ka tööturu institutsioonid mõjutavad tööturule lülitumise protsessi. Projekti raames on kavas kasutada nii indiviiditaseme paneel- kui ka longituudseid andmeid (Eesti Tööjõu-uuringud 1995, 1997-2005, Eesti Sotsiaaluuring jt). Selleks et saada Eestile võrdlusandmeid, soovitakse antud projekti raames osta Euroopa Statistikaametilt Euroopa Tööjõu-

uuring 1991-2007. Projekti tulemusena on kavas avaldada vähemalt 10 artiklit eelretsenseeritavates ajakirjades ja rahvusvaheliste kirjastuste poolt publitseeritavates raamatutes.

Antud projekt on osaks suuremast rahvusvahelisest võrdlevast Volkswageni sihtasutuse poolt finantseeritavast programmist "Haridussüsteemid ja tööturud Ida- ja Kesk-Euroopas". Programmi juhiks on professor I. Kogan Bambergi Ülikoolist Saksamaal.

Projekti tutvustus:

<http://www.tlu.ee/?LangID=1&CatID=3054&ArtID=508&action=article>

---

## Tööturu ülevaade

Koostaja: Eesti Pank, 2009

Tööturu ülevaates käsitletakse Eesti tööturu olulisemaid arengusuundi, tööjõu nõudlust ja pakkumist, tööjõukulusid, tööturu institutsionaalset arengut ja muid tööturuvaldkonda puudutavaid küsimusi. Tööturuülevaade avaldatakse kaks korda aastas.

### Tööturu ülevaade 2/2009 (september 2009)

Ülevaade keskendub tööturu arengule 2009. esimesel poolaastal.

[http://www.eestipank.info/pub/et/dokumendid/publikatsioonid/seeriad/tooturu/tooturg\\_209.pdf](http://www.eestipank.info/pub/et/dokumendid/publikatsioonid/seeriad/tooturu/tooturg_209.pdf)

### Tööturu ülevaade 1/2009 (märts 2009)

Olulisemad arengusuunad 2008. teisel poolaastal.

[http://www.eestipank.info/pub/et/dokumendid/publikatsioonid/seeriad/tooturu/tooturg\\_109.pdf](http://www.eestipank.info/pub/et/dokumendid/publikatsioonid/seeriad/tooturu/tooturg_109.pdf)

---

## Soolise palgalõhe uuring

Läbiviija: Poliitikauuringute Keskus Praxis

Tellija: Sotsiaalministeerium

Projekti tähtaeg: 31. detsember 2010

Soolise palgalõhe uuringu eesmärgiks on analüüsida süvitsi Eestis esinevat naiste ja meeste keskmise palgaerinevuse põhjuseid. Uuring selgitab: 1) erinevatele teoreetilistele lähenemistele tuginedes palgaerinevuse põhjuseid; 2) analüüsitakse olemasolevale statistikale tuginedes soolist

palgalõhet Eestis; 3) uuritakse tuginedes konkreetsete organisatsioonide näidetele palgapoliitikate mõju soolisele palgaerinevusele. Uuringu üheks sihiks on samuti anda poliitikasoovitusi palgaerinevuse vähendamiseks.

---

## **Tööturu paindlikkuse roll turvalise paindlikkuse kujundamisel Eestis (The Role of Labour Market Flexibility in Creation of Flexicurity Policy in Estonia)**

Projekti kood ETISes: LMJRI08246\_1

Vastutav täitja: Raul Eamets

Projekti kestus: 15.09.2009 - 30.09.2010

Tööturu paindlikkuse hindamiseks Eestis analüüsitakse varem väljatöötatud metoodika alusel paindlikkust erinevatel tööturu tasanditel. Silmas peetakse tööturu paindlikkust makrotasandil (töölepingud, palkade jäikus, ametiühingute mõju ja tööturu regulatsioonid) ning mikrotasandil (töötajate liikumine, töökohtade loomine ning tööaja paindlikkus). Analüüsitakse olemasolevate rahvusvaheliste tööturu paindlikkuse indikaatorite sisu ning võrreldakse Eestit rahvusvahelises kontekstis.

---

## **Tehnoloogilised muutused ja tööjõu nõudlus (doktoritöö) (Technological Change and Labour Demand)**

Autor: Jaanika Meriküll

Juhendajad: prof Tiiu Paas (PhD), prof Karsten Staehr (PhD) (TTÜ)

Tartu Ülikool, Majandusteaduskond

Tartu 2009

Töö eesmärgiks on hinnata tehnoloogiliste muutuste mõju hõivele ja hõive struktuurile. Analüüs viidi läbi nii riigi, tootmisharu kui ettevõtte tasandil.

Kõigepealt annab töö ülevaate teoreetilistest seostest tehnoloogiliste muutuste ja tööjõu nõudluse vahel. Teiseks hinnatakse tehnoloogiliste muutuste rolli tööjõu struktuuri kujunemisel riigi tasandil. Lõpuks hinnatakse tehnoloogiliste muutuste mõju tööjõu nõudlusele ettevõtte tasandil, kusjuures kõigepealt hinnatakse mõju kogu tööjõu nõudlusele Eesti ettevõtete näitel ning teisena mõju kõrgharidusega tööjõu nõudlusele Eesti ettevõtete näitel.

Doktoritöö autoreferaat on kättesaadav aadressil:

<http://www.mtk.ut.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=559823/MerikyllAutoreferaat.pdf>



---

## **Tööjõu emigratsioon – struktuur ja mõju lähteriigi majandusele Eesti näitel (magistritöö)**

Autor: Brit Veidemann

Juhendaja: lektor Andres Vörk

Tartu Ülikool, Majandusteaduskond, Majanduse modelleerimise õppetool

Tartu 2009

Märksõnad: migratsioon (demogr.), emigratsioon, tööjõu mobiilsus, tööränne, regressioonanalüüs.

---

## **Sotsiaalsete võrgustike tähtsus töö leidmisel Eesti näitel (magistritöö)**

Autor: Kadri Raudvere

Juhendaja: teadur Ott-Siim Toomet

Tartu Ülikool, Majandusteaduskond, Rahvamajanduse Instituut

Tartu 2009

Märksõnad: sotsiaalsed võrgustikud, töö (maj.), tööotsimine, majandusmudelid, regressioonanalüüs.

---

## **Migratsioon Euroopa Liidus ja tööjõu migratsiooni mõjutavad tõmbe- ja tõuketegurid (magistritöö)**

Autor: Maria Ausmees

Juhendajad: prof Tiiu Paas, dots Kaia Philips

Tartu Ülikool, Majandusteaduskond, Rahvamajanduse Instituut

Tartu 2009

Märksõnad: migratsioon (demogr.), tööränne, küsitlusuuringud, Euroopa Liit.

---

## **Tööjõu liikumisvabaduse piirangud ja nende kohaldamine Euroopa Liidus (magistritöö)**

Autor: Marili Nukka

Juhendaja G. Tavits

Tartu Ülikool, Õigusteaduskond, tsiviilõiguse õppetool

Tartu 2009

Märksõnad: tööõigus, tööjõu vaba liikumine, õiguslikud kitsendused, Euroopa Liidu õigus.

---

### **Tööga rahulolu ja paindlik tööaeg (magistritöö)**

Autor: Liina Pöldme

Juhendaja: MA N. Karotom

Tallinna Ülikool, Psühholoogia Instituut, Organisatsioonikäitumine

Tallinn 2009

---

### **Innovaatiliste tegevusalade tööjõustruktuur Eestis (bakalaureusetöö)**

Autor: Majgrit Kallavus

Juhendajad: prof. R. Eamets, teadur J. Meriküll

Tartu Ülikool, Majandusteaduskond, Rahvamajanduse Instituut

Tartu 2009

---

### **Hariduse roll palkade kujunemisel Eesti tööturul (bakalaureusetöö)**

Autor: Marta Lääts

Juhendaja: dots. K. Philips

Tartu Ülikool, Majandusteaduskond, Rahvamajanduse Instituut

Tartu 2009

---

### **Noorte töötus Eestis ja Ühendkuningriigis (bakalaureusetöö)**

Autor: Liis Järvemets

Juhendaja: dots. K. Philips

Tartu Ülikool, Majandusteaduskond, Rahvamajanduse Instituut

Tartu 2009

---

### **Tööpuuduse regionaalsed erinevused Eestis (bakalaureusetöö)**

Autor: Merit Somelar

Juhendaja: dots. K. Philips

Tartu Ülikool, Majandusteaduskond, Rahvamajanduse Instituut

Tartu 2009

---

**Tööjõu migratsiooni põhjused ja tagajärjed: teoreetilised käsitlused ning empiiriline analüüs Eesti ja Rootsi näitel (bakalaureusetöö)**

Autor: Vivika Halapuu

Juhendaja: prof. T. Paas

Tartu Ülikool, Majandusteaduskond, Rahvamajanduse Instituut

Tartu 2009

---

**Tööjõud kui konkurentsitegur tööjõu vaba liikumise tingimustes (bakalaureusetöö)**

Autor: Lemmik Loopere

Juhendaja: Tiit Elenurm

Estonian Business School, Ettevõtluse õppetool

Tallinn 2009

Märksõnad: tööjõud, konkurents, tööhõive, tööhõivepoliitika, Euroopa Liit.

---

# Elukestva õppe uuringud

## **Täiskasvanute koolitajaks kujunemine Euroopas (Becoming Adult Educators in the European Area)**

Projekti number ETISes: AU/5809

Vastutav täitja: Larissa Jõgi

Tallinna Ülikool, Kasvatusteaduste Instituut

Finantseerija: Lifelong Learning program/Grundtvig sub-program

Projekti kestus: 1.10.2008-30.09.2010

BAEA on rahvusvaheline projekt, mille eesmärgiks on analüüsida täiskasvanukoolitaja professionaalsuse, kvalifikatsiooni ja identiteedi kujunemise protsesse. Projekt on rahastatud Euroopa Liidu Lifelong Learning programmist Grundtvigi alamprogrammi kaudu. Projekti kestuseks on kaks aastat (oktoober 2009 - september 2011). Projekti teostajateks on institutsioonid kõrg- ja täiskasvanuhariduse valdkonnas.

Projekti veebiaadress:

<http://www.dpu.dk/baea>

---

## **Täiskasvanute koolitajaks kujunemine Läänemere regioonis (Becoming Adult Educators in the Baltic Sea Region)**

Projekti nr: AU/7609

Vastutav täitja: Larissa Jõgi

Tallinna Ülikool, Kasvatusteaduste Instituut

Finantseerija: Nordplus Adult

Projekti kestus: 1.10.2008-31.03.2010

Põhja- ja Baltimaade regioonis on suurenenud vajadus täiskasvanukoolituse valdkonnas tegutsevate asjatundlike praktikute järele, et mõjutada täiskasvanuhariduse ja koolituskorralduse kvaliteeti. Probleemid seisnevad nii uuringute puudumises täiskasvanukoolitajaks kujunemisel kui ka limiteeritud fookuses täiskasvanuhariduse ja -koolituse põhi- ja jätkukoolituse süsteemses rakendamises. Antud projektis on püstitatud järgmised eesmärgid: a) kaardistada haridus- ja koolitusmudelid ning arengud täiskasvanukoolitajaks kujunemisel ning analüüsida erinevaid arusaamu koolitaja professionaliseerumise protsessides; b) välja töötada hariduspoliitilisi

ettepanekuid, parandamaks võimalusi täiskasvanukoolitajate kvalifikatsiooni tõstmiseks; c) uurida ning selgitada täiskasvanukoolitajate kompetentsuste ja kvalifikatsiooni kujunemist ning analüüsida täiskasvanukoolitaja koolituse erinevaid programme. Eesmärkide saavutamine loob teadmise, mis võimaldab välja töötada, juhtida ja teostada konkreetseid tegevuskavasid, toetamaks täiskasvanukoolitaja professionaliseerumise võimalusi nii üld-, kutse- kui ka vabahariduses.

---

## **Ülevaade täiskasvanutele eesti keelt õpetavate vabahariduslike institutsioonide õpetuse kvaliteedist**

Vastutav täitja: Mart Rannut

Tallinna Ülikool, Eesti Keele ja Kultuuri Instituut

Finantseerija: riigieelarveline eraldis

Projekti kestus: 3.11.2009-19.10.2010

Uurimuse eesmärk on saada ülevaade täiskasvanutele eesti keelt õpetavate vabahariduslike institutsioonide õpetuse kvaliteedist. Uuritakse, kas ja kuidas tehakse kindlaks õppija keeleoskuse tase enne kursuse algust. Kas ja kuidas mõõdetakse kursuste tõhusust, kes osalevad kursustel (vanus, sugu, amet, haridustase jm kriteeriumid), kes maksab kursuste eest (kas inimene ise, tööandja vm võimalused), kas ja kuidas mõõdetakse osalejate rahulolu, milliste standardite või süsteemide alusel keeled tasemetesse jaotatakse, kas ja kuivõrd õpetaja arvestab (ja selgitab välja) õppijate ootused ja keeleoskuse taseme grupis, kui suur on väljalangevus, kas on uuritud põhjusi, missugune on õpetajate kvalifikatsioon, kuidas leitakse õpetajaid, missugune on õpetajate töökoormus. Kas ja mil viisil on korraldatud õpetajate täiendkoolitus? Kas õpetatakse õppijat oma keeleoskuse taset hindama (näiteks Europassi, keelemapi alusel)? Kui pikad on kursused? Kas lõppevad testiga, eksamiga? Missugune tunnistus väljastatakse õppurile õppe lõppedes? Kas on teada, kui suur osa õppijatest soovib sooritada tasemeeksami? Kui suur osa kursuse lõpetanutest sooritab tasemeeksami, kas nad sooritavad selle õpitud tasemel? Kui suur on jätkuõppijate osakaal? Missuguseid õpetamismeetodeid kasutatakse? Kuidas on sõnastatud õpieesmärgid? Kui palju õppe mahust kulutatakse testide täitmisele? Missuguseid õppematerjale tasemeti kasutatakse? Kas on olemas kursuse õppekava?

---

## **Elukestev õpe kui elutee kujundaja ja Eesti ühiskonna sotsiaalse sidususe tagaja: STRATA 2009**

Projekti nr: AU/9709

Vastutav täitja: Rein Vöörmann

Tallinna Ülikool, Rahvusvaheliste ja Sotsiaaluuringute Instituut

Finantseerija: TLÜ Uuringufond

Projekti kestus: 15.10.2009-31.12.2009

Projekti uurimisproblemaatika seostub elukestva õppe rolliga elutee kujunemisel ja Eesti ühiskonna sotsiaalse sidususe tagamisel. Käsitlemist leiavad nii elukestvaks õppeks loodud võimalused kui ka inimeste valmisolek õppida ning seda laiemas kogu ühiskonna institutsionaalse ülesehituse ja individuaalse elutee kontekstis. Keskendudes elukestva õppe rollile viiakse teema laiemale teoreetilisele alusele, vaadeldes institutsioonide mõju ja kasutades võrdlevat analüüsi teiste Euroopa Liidu riikidega. See eeldab teistes võrgustikes osalemist, milleks antud juhul on TransEurope, millega sidepidamise kulude katmine on antud projekti eesmärk.

---

## **Elukestev õpe kui elutee kujundaja ja Eesti ühiskonna sidususe tagaja**

TLÜ Rahvusvaheliste ja Sotsiaaluuringute Instituut

Finantseerija: Eesti Teadusfond (SF0132682s05)

Periood: 2005-2010

Projekt käsitleb elukestva õppe mõju elutee kujunemisel ja Eesti ühiskonna sotsiaalse sidususe tagamisel. Projektis on kavandatud põhimõtteliselt uus lähenemine probleemile, mis lähtub institutsionaalsest vaatenurgast. Igale riigile on omased teatud institutsioonide pakettid, mis mõjutavad elukestva õppe võimalusi. See tähendab, et elukestvate õpet ja haridussüsteemi arengut puudutava poliitika ja praktika korrektne analüüs on võimalik ainult seda institutsionaalset seotust arvestades.

Projekti eesmärgiks on: a) uurida Eestile omaste institutsioonide mõju täiskasvanute juurdepääsul haridusele; b) käsitleda erinevate sotsiaalsete gruppide ja elutee erinevatel etappidel olevate inimeste õpihuvi ja vajadusi; c) analüüsida institutsionaalse raamistiku loodud õpivõimaluste ja õppijate motivatsiooni vahelisi seoseid.

Projekti on kavas realiseerida kolmel tasandil: makro, meso (kesk) ja mikro, eesmärgiga analüüsida makro-struktuursete faktorite, elukestvate õpet puudutava poliitika, institutsionaalsete faktorite ja täiskasvanute kui potentsiaalsete õppijate vahelisi suhteid ja toimet.

Projekti realiseerimiseks on vaja koguda kolme liiki andmeid: a) inimestelt kui potentsiaalsetelt õppijatelt (küsitlus); b) haridusinstituutide esindajatelt, MTÜ-st, kohaliku võimu esindajatelt

(struktureeritud intervjuud); c) tööandjate esindajatelt (küsitlus ja osaliselt struktureeritud intervjuu).

Projekti veebileht:

<http://www.iiss.ee/?m1=50&m2=97&m3=103>

---

## **Haridussüsteemi roll elukestval õppel põhineva ühiskonn tagamisel Euroopas (Lifelong Learning 2010: Towards a Lifelong Learning Society in Europe: the Contribution of the Education System)**

Projekti juht: Ellu Saar

Osalevad teadusasutused: Tallinna Ülikool; Tallinna Ülikool, Kasvatusteaduste Instituut, Kasvatusteaduste osakond, Andragoogika õppetool; Tallinna Ülikooli Rahvusvaheliste ja Sotsiaaluuringute Instituut; Tallinna Ülikool, Sotsiaalteaduskond, Sotsioloogia osakond

Projekti kestus: 2005-2010

Tegemist on Euroopa 6. raamprogrammi integreeritud projektiga, milles osaleb 13 institutsiooni erinevatest Euroopa riikidest. Projekti eesmärgiks on analüüsida haridussüsteemi rolli elukestva õppe ja ühiskonna sidususe tagamisel Euroopa riikides. Projekt keskendub makrostruktuuride, poliitikate ja institutsioonide mõju analüüsimisele. Projekti käigus viiakse läbi üks haridussüsteemis õppijate kvantitatiivuurim ja kaks kvalitatiivuurim (haridusametnike ja tööandjate intervjuud). Lisaks analüüsitakse Eurostati poolt läbiviidava „Täiskasvanute koolituse uuringu“ andmeid.

Projekti veebilehe aadress:

<http://LLL2010.tlu.ee>

---

## **Rahvusvaheline täiskasvanute pädevuse uuring (PIAAC – International Programme for Assessment of Adults` Competences)**

PIAAC projekti Eesti koordinaator: Aune Valk

Vastutaja: Haridus- ja teadusministeerium

Finantseerija: Tarkade Otsuste Fond

Projekti kestus: 2008-2013

OECD poolt koordineeritav ning 27 riigis läbiviidav ulatuslik küsitlus, mis mõõdab 16-65 aastaste inimeste keelelisi, numbrilisi ja probleemilahendusoskusi.

PIAAC uurib elanike arvutamisoskust, lugemisoskust ja probleemilahenduoskust tehnoloogilises keskkonnas. PIAACi eesmärkideks on mõõta kognitiivseid pädevusi, mis on usutavasti aluseks nii isiklikule kui ühiskondlikule edukusele ning hinnata nende pädevuste seost sotsiaalse ja majandusliku toimetulekuga nii indiviidi kui ühiskonna tasandil.

Rohkem infot PIAACi kohta:

[http://www.oecd.org/document/35/0,3343,en\\_2649\\_39263238\\_40277475\\_1\\_1\\_1\\_1,00.html](http://www.oecd.org/document/35/0,3343,en_2649_39263238_40277475_1_1_1_1,00.html)

---

## **Aktiivse tööturupoliitika ja elukestva õppe roll turvalise paindlikkuse kujundamisel Eestis**

Teostajad: Reelika Leetmaa, Andres Võrk, Raul Eamets (TÜ), Kirsti Nurmela (PRAXIS ja Tartu Ülikooli Majandusteaduskonna eksperdid)

Tellijä: Eesti Ametiühingute Kesklit

Finantseerija: Tarkade Otsuste Fond

Projekti kestus: 2008-2009

Projektis analüüsitakse aktiivse tööturupoliitika ja elukestva õppe rolli turvalise paindlikkuse kujundamisel Eestis. Lähtutakse kolmest aspektist:

- 1) Esmalt koostatakse aktiivse tööturupoliitika ja elukestva õppe olukorra analüüs Eestis, mis tugineb olemasolevate uuringute/registrite andmetele (Tööturuameti registri andmed, Eesti Tööjõu-uuring, Täiskasvanute koolituse uuring).
- 2) Teiseks, aktiivse tööturupoliitika ja elukestva õppe rolli analüüsimiseks turvalise paindlikkuse kujundamisel analüüsitakse Euroopa Komisjoni poolt välja töötatud indikaatoreid.
- 3) Eelneva analüüsi põhjal pakutakse välja täiendatud indikaatorid ja poliitikasoovitused aktiivse tööpoliitika ja elukestva õppe monitoorimiseks Eestis.

Projekti tutvustus on kättesaadav aadressil:

<http://www.praxis.ee/index.php?id=792>

---



---

## **Täiskasvanute koolitus (Adult Education)**

Koostaja: Statistikaamet  
Tallinn 2009

Analüütiline kogumik esitab ülevaate täiskasvanute koolitusest ja elukestvast õppes Eestis, pakkudes võrdlusi ka teiste riikidega. Vaatluse all on nii täiskasvanud õppijad kui ka koolitust pakuvad ettevõtted. Käsitletakse täiskasvanute osalemist tasemekoolituses, samuti töö- ja vabahariduslikku koolitust.

---